

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47

Corespondențele sunt a se adresa la:
Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr. pentru
 fiecare publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 15 Iulie.

„Agramer Zeitung” a publicat în dilele acestea un articol intitulat: „Grosskroatische Tendenzen” (Tendențele unei Croații mari.) Articolul era îndreptat în contra dualismului. Nu atât articolul, cât foaia în care s'a tipărit, a causat sensație, mai cu seamă în cercurile politice din Budapesta. Primul dintre oficioasele budapestane s'a și folosit de ocazie. „Nemzet” întreabă într'un articol: ce vreau croații? și apoi răspunde tot „Nemzet” însuși, că croații vor se schimba raporturile teritoriale ale monarchiei. Vor să deslipsească de către Austria trei provincii și să anecteze Bosnia și dela Ungaria vor să ia Croația și Slavonia. Pentru că, dice „Nemzet”, pun pe Croația mare pe aceeași treaptă, pe care este Ungaria și ca atare n'ar mai încăpea în cadrul regatului unguresc. Va să dică ei (croații) pretind, ca sub numele „Croației mari” se constituie un stat de mărimea jumătății Ungariei, și spre sfârșitul acesta Austria să dărime întregitatea statului ei, ear' noi întregitatea teritorială a coroanei săntului Stefan, să dărâmă dualismul spre a construi cu croații împreună trialismul sau chiar quadrialismul și cu cehii împreună. Cu alte cuvinte: să facem din monarchie federalism. Atât și nu mai puțin cer croații dela noi, promițindu-ne că, ne vor apăra contra Rusiei și că vor impiedeca formarea unei împărății sudslavice. Articolul din „Nemzet” multămesce pentru bunătatea croaților și dice, că monarchia, în forma ei de astăzi, este destul de puternică de a se apăra atât în, contra Rusiei, cât și în contra slavilor de sud, și că ar fi foarte nebuni ungurii, dacă s'ar teme de năluci. Articolul crede, că politicii unguresci nici din considerante financiare nu se vor invoi cu înființarea unei Croații mari, care ar lipsi Ungaria de Fiume și de litoral; în sfârșit „Nemzet” să miră de croații moderati, cari stau pe terenul real al raporturilor prezente, cum se pot rătăci și aluneca pe terenul fantaselor. Aceasta dovedește că de mult influențează agitația pentru scopuri de putere mare, încât și oameni serioși și cu minte sănătoasă nu se pot feri de contagiu ce emanează din trânsa. „Nemzet” dicând acestea are în vedere diariul moderatilor, „Agramer Ztg.”, „Narodne Novine”, foaia oficială din Agram exprimă părerea de rēu, că articolul, care de altmintera e scris de Miskatovici, a scutat atâtă prav în Budapesta și în Viena. Foaia oficială continuă, că impreguierea aceasta se es-

plică numai din poziția diariului „Agramer Zeitung” și din vașa ce are autorul în sinul partidei sale. Asigură însă, că nici expoziția, precum nici sfârșitul articolului, n'au a se lăsa așa serios. Își „Agramer Zeitung” vrea să slăbească articolul prin declarăție, că nu împărtășește opinia colaboratorului și că apărarea articolului are a se atribui întării, că redactorul a fost absent. Despre articol dice, că este efusul ferbințelii din Iulie.

Excusele aceste, cam întârziate, se vede că nu prind. „P. Ll.” de Joi într'un articol de fond se ocupă de nou cu „fantasia fraților nostri croați” și după o lungă prelegere despre interesele Croației, despre raportul Croației în stat, despre imposibilitatea de a se sinucide naționala ungurească și despre unitățile politice istorice, dă croaților sfatul să se lase de visuri zadarnice și să caute mai mult de problemele practice ale vieții reale. Vor asculta oare croații de sfaturile din Budapesta?

Între locuitorii Dalmatiei și între partida guvernamentală de până acum, spun diarele dela Viena și Budapesta, că lucrul ar fi venit la extrem. În chipul acesta să explice înciderea repentină a dielei, încât nici obiceiuitele multămiri adresate președintelui, n'au mai avut loc. Unele diare susțin, că a lipsit cu totul esclamația: „să trăiască împăratul”; altele eară susțin, că s'a audiat strigății: „să trăiască Francisc Iosif, regele croaților”.

În Boemia lupta pentru limbă între cechi și între nemți nu mai are stârșit.

„Independance Roumaine”, ne spune „D. Ztg.” din Viena, că și dă toată silința a dovedi, că în România nu există nici o iridentă. O astfel de partidă, dice „Independance” trebuie sprinținită de oameni gata a jertfi, de oameni, căror ideea pentru care sunt să le fie mai pre sus decât ori și ce. D. Grandișteanu este un om practic, care nici patriotism nu face în cinste și așa nu poate fi sufletul unei partide iridentiste. „Independance Roumaine” poate să aibă drept, dice „Deutscher Zeitung”, cu toate acestea sunt încă oameni destui, cari se folosesc, în discursuri publice, de frâză ca ale lui Grădișteanu. Așa în dilele acestea la festivitatea din parcul Bucureștilor, cu prilejul împărțirii premiilor „micilor dorobanți” său cântă cântece cunoscute despre întinderea împăratii dela Tisa până la mareea neagră, despre unirea românilor cu frații lor din Ungaria etc. Nu destul cu atât, directorul general din ministerul de instrucție, Tocilescu, care a asistat ca delegat oficial, a rostit un discurs politic, în care s'a pronunțat despre constelațiunile

nici decum nebăgat în seamă, și afară de scena dtale cu stăpînelui casei, ai frapăt pe toată lumea, în deosebi doamnele prin buna-cuvîntă și prin manierele dtale frumoase? Am găsit în apartamentul dîsei contese cinci sau șase doamne elegante din provincie, care sunt încântate de dta, și precând mi-am dat parola de onoare, că streinul acela nu-mi este nimic, a trebuit să aud presupunerii, comentare! Unele mai că au crezut că ești Cristian Waldo, despre care circula multe glume; însă opinia este predominant că ești principale regal, care călătoresc incognito în fitorul său regat.

— Prințul Henric, care e acum în Paris!

— El însuși, și aceasta a servit de minune a explica atacul de nervi a baronului, care-l uresc și care s'ar fi aflat așa în conflict cu ura sa, cu dușmania și cu respectul ce-l dătoresc fitorului moștenitor al tronului.

— Dară contesa Elveda nu poate împărtăși o eroare așa absurdă.

— Nici decum; ea cunoasce pe principale foarte bine; dară ea este foarte batjocoroitoare și își petrece cu doamnele aceste, pretindând că dta sameni atât cu fitorul nostru monarch, încât ea însuși nu mai scie ce să dică. și apoi, când am eșit, m'a luat la o parte și mi-a spus: „Dta nu ești în drept, domnule advacat, a tăgădui pe acest tiner imprudent. Eu, din parte-mi, l'am aflat foarte amabil, și, dacă nu-ți samenă la față, cel puțin îți samenă la spirit și la distincția manierelor.

staturilor europene, despre misiunea României în casă de conflict, despre neînvingerea coloanelor românesc și despre necesitatea înarmării generale pentru apărarea contra „inimicului cunoscut.” D. Ztg. încheie că acestea sunt atât de clare încât nu mai lasă nimic de dorit.

„Indep. Belge” raportează despre ședința camerei belgiene, în care ministrul Frére-Orban a răspuns la interpelația lui Thonissen în cauza generalului Brialmont. Frére-Orban a spus, că Austro-Ungaria n'a reclamat, pentru că Brialmont a petrecut în România, ci s'a mărginit a întreba, dacă Brialmont petrecut în România cu scirea guvernului belgian, și a adăus, că aceasta nu o poate crede. Frére-Orban a spus, că și fără de întrevînirea acesta se simțea dator a propune pedepsirea generalului. Opoziția clericală a părtinit cu mare răvnă pe general, dicând că generalul n'a făcut altceva pentru România, de căd ceea ce a făcut la anul 1838 John Burgoyne și generalul Totleben pentru Belgie, sfătuind pe regele Leopold să fortifice Anversul. Majoritatea însă a fost de părere ministrului și Brialmont va fi pensionat.

Afacerea Brialmont a provocat o discuție foarte viață în presa austro-ungurească. Numărătoarele considerabile desbat ideea, că scopul guvernului român cu chemarea generalului Brialmont în România, nu poate fi altul decât fortificarea României contra Austro-Ungariei. Tema aceasta este desbatută cu înverșunare și cu fel de fel de amenințări contra României.

„P. Ll.” merge așa de departe încât propune guvernului austro-unguresc să nu suferă eventuala modificare a titlului „Regele României” în „Regele Românilor” nici pentru întrebunțarea oficială în lăuntrul țării;

Din Albania ne aduce „Pol. Corr.” îmbucurătoarea scire, că triburile sunt și supuse să forteze preventivă față cu guvernul. Albanezii plătesc acum până și restantele de dare din ani trecuți. Unii sunt de părere, că prevenirea aceasta n'are alt scop decât de a îndupla pe guvern să și ridice trupele din ținuturile respective.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Roman”

Brașov, 12/24 Iulie, 1883. Domnule Redactor! În impreguiările actuale numai scoala ne mai poate procura ceva măngăere. Stăm rău în cele politice

— Ei bine, aceasta este foarte magulitor pentru mine, domnule Goefle; dară așa ea persistă a mă lua drept fiul dtale.

— Fără nici o îndoială, și cu căt eu susțineam contrarul, ea ridea cu atât mai mult, dicând că nu fmi mai este cu putință a te tăgădui, fiind că dta te ai reprezentat lumei în gura mare sub numele meu. „Vinul e turnat, a spus ea, trebuie să l' și bei. El este un cap ciudat, care-ți va mai da de lucru; și este o pedeapsă justă pentru nebuniile tinereței, a avea copii teribili!” Vezi cum ai pătat morală mea? În sfârșit, pentru a mă scăpa de dta, i-am spus, că fiu sau nepot, dta ai plecat alungat de mine cu rușine, pentru că n'ai avut respectul cuviincios pentru dl baron.

— Fie, domnule Goefle; bine ai făcut decoarece încât pentru baron... eu nu scu dacă visez, dară încep a crede, că el este așa barbă-vînătă precum il zugrăvesc povestea tării.

— A! a! în adevăr? Ei bine, istorisesc-mi aceasta, dară în decursul prânzului, căci sunt două oare trecute și dta trebuie că mori de foame.

— Ba, nici decum! mie mi se pare, că tocmai m'am scutat dela masa. N' am tot măncat până la ameaďi?

— Ei bine, nu scu, că în clima noastră friguroasă, trebuie să mănci tot la două ceasuri? Eu tocmai am luat o cafea în castelul nou, și acum am să prânzesc. La oarele patru avem să luăm cafeaua împreună; la șese avem să facem afterward, adecă avem să măncăm pâne, brânză și unt, acceptând cina.

FOITA.

Cristian Waldo

sau
CALE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franceză de E. B.)

(Urmare).

Dară altă idee și veni lui Cristian, mergând ea- răși pe calea esterioră spre pavilion; și el n'a intrat într-ensul, fără a se întreba, dacă nu găsește o victimă a misteriosului baron Olaus, cuprinsă de alienare în vre-o temniță de sub picioarele sale. El își uită de fantasia aceasta a imaginării sale, găsind pe domnul Goefle sădend la masă în sala ursoaică.

— Ei bine, esclamă advacatul, fără a se con turba, era p'aci să mă incurci și pe mine în afaceri frumoase, cu nesocotință dtale de adi-noapte! Lucru ciudat, baronul nu mi-a spus despre aceasta nici un cuvînt; dară contesa Elveda n'a voit nici decum să-mi credă, cu toate asigurările și protestele mele, că n'äm nici nepot nici fiu natural.

— Cum! domnule Goefle, dta ai tăgăduit esența unui fiu, care-ți-a facut atâtă onoare?

— Pe onoarea mea, da; nu mi-a fost cu puțință a susțină gluma și a purta responsabilitatea unei asemenea mistificații. Scii dta, că n'ai rămas

rău în cele administrative, și mai rău în cele financiare, de tot rău stă noi Brașovenii în cele bisericești. Între asemenea împregiurări am despră, dacă n'am mai avea și puțină rađă de măngăere în scoală.

Noi Brașovenii ne putem făli cu scoalele noastre. Eu, ca om de rând în Brașov, care din respunerii am contribuit la ridicarea și înflorirea scoalelor noastre, urmăresc cu atenție cursul scoalei, mă bucur din inimă pentru progres și mă turbur în suflul meu, când văd multele uneltiri ridicate asupra Palladiului muselor, după cum dic confrății dintre Ternave.

Esamenele publice dela finea anului scolaristic 1882/3 mi-au dat indemnul să mă ocup puțin cu aceste institute. Si nu fără cuvânt, căci esamenele din anul acesta au încheiat lunga serie de libertate, în care se pune pondul numai și numai pe cultură. Acuma se deschide o nouă eră, unde din interesul închipuite nu se va mai reflecta la știință, nu la cultură în prima linie, ci la altceva, străin acestora, stricăios și pentru ele și pentru cei ce voesc se câstigă prin ea.

În simplicitatea mea de om de rând, nu am putut să nu-mi iau rămas bun dela starea de până acum. Cu ce îngrijiri privesc în viitor, aceea rămâne secretul inimii mele.

Ca se fac un tablou cât se poate de complet, voi nota la acest loc, că în Brașov avem scoale capitale pentru băieți cu 5 clase, pentru băieți ear cu 5 clase și 13 învățători apoi o învățătoareasă pentru lucrurile de mână, avem scoală comercială, reală și gimnasiu, toate complete cu 23 profesori.

Institutile acestea ale Brașovenilor de lung sir de ani și aduc capitalele lor, și dacă avem vre-o măngăere pentru multele jertfe, ce am adus, aceea este, că am lăsat națiunii capital viu, cari aduce fructe insute.

Progresul din acest an este îmbucurătoriu. Cualificarea și zelul profesorilor nostri nu lasă nimic de dorit. Însuflețirea lor îsvoresc din convingerea, că numai scoala ne mai poate salva.

Renumele scoalelor noastre e cunoscut nu numai în Transilvania, ci și preste munți. Nu este neînsemnat numărul elevilor din România, cari și fac studiile în institutele noastre. Eu cred, că profesorii nostri sunt măreți pentru renumele scoalelor noastre, sunt jaloși intru conservarea lui.

Elevi au fost cu totul în acest an 848. În comparație cu anul trecut (755) un plus de 93. Esamenele de maturitate s-au făcut sub conducerea comisariului consistorial d. A. Trombitășiu, referent în cele scolare. Ca comisariu din partea regimului au funcționat Inspectorul de scoale din Brașov, domnul Coos.

În 29 Iunie a. c. s'a încheiat sărbătoresc anul scolaristic.

Nu va fi fără interes se mai amintesc, că la scoalele comerciale dintre 9 elevii toți s'au dechiarat de maturi, ear la gimnasiu dintre 16 elevi, 13 s'au dechiarat de maturi și 3 s'au reieptat pentru 3 luni de dile.

Cu altă ocasiune voi vorbi de preparativele ce se fac pentru adunarea generală a Asociației transilvane.

M. A Teiu.

— Doamne mulțămescuți! traiu bun! Eu scu că așa este obiceiul burzăului gros din Stockholm; dară dta, așa de svelt încă, domnule Goefle!

— Ei bine, voiesci să devin un schelet? Si schel m'ăști face, dacă m'ăști abate dela obiceiurile ţărei. Crede-mă, dacă nu te ții de ele o să te bolnăveșci căt de curând.

— Ca să te ascult, domnule Goefle, mi-ar trebui două lucruri, timp și servitorul meu Puffo. Însă timpul trece servitorul meu a apărut un moment, pentru a dispărea îndată și poate a numai reveni până dimineață.

— Nu ți-ăști putea ajuta eu? De ce este vorba?

— De multe lucruri; dară lucrul principal este a stabili un plan de piesă, pentru ca animalul meu de Puffo să fie în stare a reprezenta împreună cu mine. Nu-i lipsesce memoria dară facem o repetiție înaintea reprezentanției: și, fiindcă călătorim de mai multe dile fără a face ceva și fiindcă s'a imbetat așa noapte poate că...

— Ei, avem cinci oare înaintea noastră, timp foarte mult! Mie nu-mi trebuie uneori atâtă, pentru a studia o cauză cu mult mai incurcată, decât co-mediiile marionetelor! Îți promit a-ți ajuta, dic dară sub condițiunea, că te pui la masă cu mine și mă-nânci, căci eu nu cunosc nimic mai trist, decât a mâncă singur.

— Imi vei permite a mâncă cel puțin inte, dice Cristian, așeându-se alătura cu advocatul și a nu vorbi mult, căci am lipsă de plumânilor mele în astă seară!

Projectul de lege pentru scoalele medii.

(Urmare).

§. 50. Dacă guvernul ar afla în scoalele medii confesionale unele reale morale, sau direcție contrară statului, și acestea nu le va putea vindeca radical prin autoritatea supremă confesională respectivă, ministrul de culte și instrucție publică va face însuși, sau prin organele sale emise expres spre acest scop, investigație, și dacă după făcută investigație se vor constata fapte, cari pentru directorii și profesorii dela institutele medii de sub inmediata conducere și dispoziție a ministrului ar avea de urmare perderea oficiului, va pretinde dela scoala respectivă să delătură pre individii periculoși; contra acestora va introduce pe cale legală cercetare penală, dacă faptul lor va cădă sub dispozițiile legilor penale; și dacă nici prin depărtarea singuraticilor nu s'ar putea vindeca răul, va propune Majestăței Sale să încue pre un timp sau pentru totdeauna scoala respectivă.

(Propunerea Escoletiei Sale: **Miron Romanul:** Dacă guvernul ar afla în scoalele medii confesionale direcție contra statului și aceasta nu o ar putea delătură prin autoritatea supremă scolară respectivă, ministrul de culte și instrucție publică va face însuși sau prin organele sale emise expres spre acest scop investigație, și după aceea va pretinde dela autoritatea scolară delăturarea **individilor documentați de periculoși**, și contra acestora va introduce pe cale legală cercetare penală, dacă faptul lor va cădă sub dispozițiile legilor penale; și dacă răul nu se va vindeca nici prin delăturarea singuraticilor va propune etc.)

Averea scoalei încuia pe timp nehotărît remâne sub manipularea suprêmei autorități respective confesionale, și venitele se vor capitaliza, până când după vindecarea relesor esperiate, la propunerea ce se va face Majestăței sale în privința deschiderei scoalei, se va permite deschiderea ei.

Despre averea și fundațiunile institutului închis pentru totdeauna încât fundatorii sau eredi lor legitimi n'ar fi făcut dispoziții pentru casul desființării scoalei — dispune respectiva autoritate confesională spre scopuri scolare (§. 10 al articolului de lege XXVI din 1790/1) susținându-se dreptul de suprainspecție a Majestăței Sale.

§. 51. Dispoziții făcute în acest §. premergătoriu au valoare și pentru scoalele susținute de jurisdicționi, comune, corporaționi și singuratici, însă cu următoarele abateri:

1. În ce privesc închiderea provisorie sau definitivă a institutului, dispune ministrul de culte și instrucție publică.

2. Despre manipularea respective întrebuițarea a verii scoalelor susținute de jurisdicționi și comune, după ascularea autorităților administrative respective și cu observarea referințelor de drept, ce doară ar exista, dispune ministrul de culte și instrucție publică în cotelegere cu ministrul de interne.

3. La scoalele susținute de corporaționi în casul închiderii provisoriile în privința manipulării averei, dispune însă corporaționea, este însă obligată a sărni decisiunea adusă în această privință ministrului de culte și instrucție spre aprobare. Ministrul are dreptul a face dispoziții, care va afla de lipsă pentru controlarea manipulării.

Dacă însă asemenea institut s'au încuiau pentru totdeauna, corporaționea dispune asupra averei conform statutelor aprobatelor, la această dispoziție se recere aprobarea ministrului de culte și instrucție publică.

Până se va da aprobarea ministerială, în privința administrării, (ministrul ori corporaționea?) dispune conform normativelor cuprinse în punctul premergătoriu.

4. Cu privire la administrarea, respective întrebuițarea averii institutelor susținute de singuratici, dispune singuraticii, dacă sunt însă fundațiuni la aceste institut, la dis-

poziție se recere și aprobarea ministrului de culte și instrucție, care va urma conform punctului 3.

§. 52. Dacă din conspectele, care din când în când se aștern despre averea scolară și fundațiuni (§ 48, alinea ultima) s'ar dovedi, că venitele nu se folosesc spre scopul destinației lor, sau că vre-o fundație se manipulează defecuoasă, și că este în pericol, ministrul de culte și instrucție publică provoacă pe autoritatea respectivului institut a se ingriji despre asigurarea fundației; și dacă e defectuoasă manipularea sau se întrebuițează fundație spre scopuri strene, să facă dispozițiiile trebuințioase legale.

§. 53. Dacă vre-o scoală medie publică, care nu stă sub dispoziția și immediata conducere a ministrului de culte și instrucție publică, n'ar corespunde în general prescrierilor acestei legi, ministrul este în drept a detrage dreptul de publicitate dela acel institut, după ce din jumătate de an de trei ori după olaltă va fi admoniat pre respectiva autoritate supremă.

Admonițiile, cari din lipsa puterilor didactice sau a edificiilor dela scoalele deja existente s'ar afla de lipsă a se face încă acuma, se pot face numai după doi ani dela sancționarea legei.

(Propunerea Escoletiei Sale **Miron Romanul:** La finea acestei aliniilor în loc de 2, propune 5 ani.)

Institutele, cărora li se detras dreptul de publicitate, nu pot estrada testimonii cu valoare și nu pot fi examinate de maturitate.

§. 54. La înființare a descoală medie nouă, înființătorii sunt obligați a o aduce aceasta la cunoștința ministrului de culte și instrucție publică cel puțin cu patru luni mai multe, substanțial statutul institutului, împărțirea oarelor, numărul puterilor didactice, conspectul despre localitatea institutului și provederea lui cu utensiliile necesare (după aplicare, numărul profesorilor și cuaificarea lor.)

Înființarea sau publicitatea acestui institut o poate denegă ministrul numai atunci dacă el nu corespunde criteriilor legale.

Dacă ministrul în timp de 2 luni dela înscințare nu se va declara, se poate deschide institutul.

(Va urma).

Varietăți.

* Maj. Sa impăratul se asceptă la manevrele din vara aceasta în ținutul dela Timișoara.

* Domnul ministru de comerț, industrie și agricultură, contele Széchényi, a sosit Joi cu trei-nul de dimineață aici în Sibiu și a tras la d. comite suprem Wächter. Pela 11 oare, însoțit de d. comite suprem, d. ministru a făcut vizită Escoletiei Sale arhiepiscopalui și metropolitului nostru. D. ministru a plecat pela oara 1 după ameađi la Sâmbăta pentru inspectarea domeniilor statului de acolo. De acolo preste Trei-scaune va trece la Brașov. D. ministru este însoțit de consilierul ministerial Kozma, L. M. C. Horváth, silvicultorul suprem Bedő, consilierul de secțiune Bernolak și Maday, precum și secretariul ministerial Mara. Din cauza prezenții domnului ministru în Sibiu, edificile publice au fost decorate cu flamuri.

* Domnul Ministru bar. Kemény, însoțit de directorul căilor ferate Tolnai, a visitat dela Borsék vama Tuldeșului, ceea ce, după unii ar fi un semn sigur, că pe acolo s'ar clădi în curând o linie de cale ferată.

toate) până la ce punct, amăgirea este răspândită în Svedia, cu deosebi mergend spre nord, unde aceasta devine, pentru o terțialitate a populației, un fel de stare cronică.

— Da, cu ajutorul superstițiunii, visiunile aceste devin contagioase; dară, te rog, crede că eu nu stau sub impresiunea credinței în strigoi și în spiritele rele din lacuri, din riuri și din castelele vecni.

— Nici eu, de bună seamă. Si totuși... vezi Cristiane, este independent de superstiție, ceva neexplicabil, în efectele ce le produce natura Nordului în imaginea viață. În aer, în resuantele particulare de pe ghiață, în cetele pline de figuri misterioase, în oglindile miraculoasă a lacurilor noastre este *hagring* ul, un fenom nemai pomenit, despre care, fără indoială, vei fi audit vorbind, și pe care-l poți vedea pe lacul acesta, dintr'un moment la altul; el, poate, este și în nerenduielile fizice, causate în circulație a săngelui, prin trecerea necontenită din atmosferă ghiețoasă în aceea a locuințelor noastre, care e foarte încărcată de căldură și vice-versa prin trecerea subită și neevitabilă din căldură la frig. În sfîrșit, ce să-ți mai dic? Oamenii cei mai cuminte, cei mai sănătoși, cei mai putin increduți, aceia chiar, cari au petrecut jumătatea cea mai mare a vieții lor, scutiți de aceste iluzii, au fost deodată cuprinși de ele, și eu, care-ți vorbesc...

— Bine, bine, replică domnul Goefle, tăind parte lui Cristian dintr-o bucătă enormă de carne de vițel rece, o mâncare foarte prețuită de burzăzimea din Svedia, dacă este gătită bine; dară ce mi-ai spus întrând aici? Ce ai fi descoperit dacă ai fi avut timp?...

Cristian istorisit aventura sa, și sfîrșită întrebând pe dl Goefle dacă crede el, că fundamental Stolborgului conține o temniță vechie.

— Pe onoarea mea, eu nu scu nimic, respunse advocatul. Este foarte ușor cu puțină, că se află între zidurile groase de sub picioarele noastre o pivniță și nu m'ădoiesc, că în casul acesta ea ar fi servit drept temniță. Obiceiurile străbunilor noștri n'au fost prea gingăse, și de altmintrele, stăpânii au astădi încă dreptul justițiar în teritoriile lor.

— Dar așa nu te mai indoesci, că pivnița pavilionului ar putea fi încă drept temniță și astădi?

— Cine scie? Dta vrei se conchidi...?

— Că doară se află aci vre-o crimă îngropată, vre-o victimă încă în viață din multele resbunări intunecoase, atribuite baronului.

— Ei! ar fi ciudat a descoperi aceasta, "dice" advocatul ca în vis. Ești sigur, că n'ai visat de glasul acela și de cântecele sale bizare?

— Prea sigur!

— A! Dta tocmai ai diș, că omul este uneori amăgit. Amăgit, tocmai așa prin ureche ca și prin ochi, și trebuie să scii (pentru a nu te increde în-

* (Fortificările dela Oituz), se dice, că comisiunea de inspecție le a aflat într-o stare de tot negleasă. Părțile de lemn sunt putrede, lucrările de pămînt, căile și cărările sunt spălate de ploi.

* (Alegere de protopresbiter.) Încă în 2 Iunie a. c. s'a săvîrșit sub conducerea dlui protosincel Dr. Ilarion Pușcariu la Ilia, în comitatul Uudeoarei, alegere de protopresbiter. Candidați au fost șepte. Unul, clericul Sebastian Olariu, și-a retras concursul nemijlocit înainte de actul alegerei. Dintre cei șese asupra căror s'a votat, Avram Păcurariu, paroch în Uudeoara a intrat din 47 voturi 39, Ioan German, învîțător în Brad 7 voturi, Ioan Ghib, adm. paroch în Arad 1 vot. Ceilalăi concurenți n'au obținut nici un vot.

* (Avis pentru primăriile comunale și proprietarii de pușci.) Articolul de lege XXIII. 1883 despre darea (contribuție, imposiție) de pușci și darea de vînat a intrat cu prima Iulie 1883 deja în valoare de lege.

Prin această lege s'a înlocuit dispozițiunile positive de până acum cu altele noi, care impun primăriilor comunale și proprietarilor de pușci în mod preceptiv datorințe speciale în termeni preclusivi.

Spre înlesnirea priceperii dispozițiunilor acestei legi, suntem în plăcuta poziție de a împărtăși onoratului nostru public cetitoriu, că primul vice-notar comitatens, d. Moise Braniște, la recerca regiului inspectorat de dare a tradus deocamdată în limba germană „Ordinația Circulară a Înalțului ministeriu de finanțe din 25 Iunie a. c. Nr 39,280 privitoare la introducerea legei despre darea de pușci și despre darea de vînat, din prelungire cu instrucția emanată la aceasta lege, adaogată în formă de note la tecstul legei după paragrafi“ cu 15 formulare, care se poate procura cu prețul bagatelor de 40 cr. din tipografia lui Adolf Meltzer în Sibiu, Strada Cisnădiei. —

* (Spre Scîntă). Comitetul subscris instituit pentru îndeplinirea celor de lipsă pentru primirea lor oaspeți, cari vor lua parte la adunarea generală a „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român din Transilvania“, ce se va ține în Brașov în datele de 17, 18, 19 și 20 August st. v. își ia voie prin aceasta a rugă pe toți aceia domni și doamne, ce au de gând să asista la aceasta adunare generală să binevoească și a face aceea cunoscut până cel mult în 10 August st. v. domnului advocat Niculae Strevoiu, președinte comitetului, strada Scheilor Nr. 146.

Brașov în Iulie 1883.

Comitetul de primire.

* (Parastas.) Din o împărtășire dela Brad aflăm, că în 15 ale lunei curente, se va celebra în biserică noastră de acolo parastas pentru reșopatul protopresbiter Nicolae Mihălțan.

* (Alegere de notar cercual în Gurasada.) Puțină stăruință și dreptatea trebuie să învingă. Cetitorii își vor aduce aminte de cele publicate în Nru 77, al foaiei noastre sub: „Procedură ungurească“ între varietăți. Acum în legătură cu acelea avem să împărtăşim imbucurătoarea scire, că alegătorii români, conduși de preotimea noastră, în special de domnii Romul de Crainic și Ioan Iacob, au reesit să învingă toate sfîrșările d-lui baron solgăbirău pentru candidatul său Toroczkay și a alege pe Românu Simeon Dragomir. Pre-

tul Ioan Iacob a interpelat în fața alegătorilor pe dl baron solgăbirău cu acui permisiune au corteșit gendarmii pentru candidatul maghiar și au oprit pe candidații români să se recomande alegătorilor. D. bar. s'a escusat într'un mod evasiv, va să dică nici cald nici rece, fără să cam pintre ele. Poate că și respunsul acesta nehotărât al dlui bar. a contribuit la orientarea alegătorilor. Au vîndut și alegătorii că este de greu de a apăra nedreptatea în fața dreptății și să s'au dat voturile pentru candidatul nesprinținit de puterea oficială. Numai șase voturi a obținut protegiatul dlui bar. candidatul Toroczkay. Nu va fi de prisos, pentru caracterizarea situației, a spune, că d. solgăbirău a întrebuit întotdeauna mijloacele ca să reiese cu protegiatul său. A defișat alegerea pe 9 ore dimineață cu gând că alegătorii vor fi atunci la economia câmpului. A pus alegerea într'o zi de Marti, când este zi de tîrg la Dobrogea. A stăruit că alegerea să se facă prin votare și nu aclamare, eugetând că votanții se vor sfîra să nu da votul protegiatului său. A închis și separat pe alegători într'o odaie, unde erau îndesați că cu maiu, dar cu toate acestea nici Toroczkay nici Medves nu devenirea ceea ce a dorit dl solgăbirău, măcar că, pe lângă toată maghiaromania din ținutul astăzi, dl. Medves, care înveță pe alegători să nu asculte de „popi“, să „demis“, în timpul din urmă a se numi în loc de Medves, Ursulescu.

Dacă ar urma români în toate părțile să, credem că eară în toate părțile, ar și reesi învingători.

* Prin ordin telegrafic s'a oprit importul porcilor din Bucovina și România. Cauza e că în numitele ţări porcii pătimesc de gură și de unghii.

* (Aars) în Orăștie în 13/25 Iulie pe la ameașă șepte case și mai multe clădiri economice. Focul, se dice, s'a escat din negrige. Copiii au fumat într'o sură.

* (Splină). Dela Cluj vine scirea, că în comunele Chintău și Coruș au căzut mai multe (14) vite de splină. Boala se dice că ar fi epidemica.

* (Ninsoare în puterea verei.) În Wildbad-Gastein a nins în 10/23 Iulie cât de bine. După ninsoare a urmat timp frumos.

* (Soare la međul noptii.) Dela Hammerfest (cetate în nordul Norvegiei) se telegrafează, că Stoll, călător din Ungaria, în 24 Iulie n. a privit de la Nord-Cap la međul noptii soarele, care era foarte frumos și în care s'a observat și două pete.

Mai nou.

„N. f. Presse“ anunță că încredințarea principesei munteñegrene Zorca cu principale Caraghéorghevici va fi în 11 August n. Împăratul rusesc va fi reprezentat la încredințare de un general. Împăratul rusesc îngrijesc de zestre. „N. f. Presse“ e de părere că căsătoria aceasta este un moment politic, îndreptat contra Serbiei.

Afacerea dela Tisza-Eszlár.

(Urmare.)

Nyiregyháza, 3 Iulie.

După redeschiderea pertractării anunță presedintelui, că medicii Barach, Flaxmann și Józsa vor cerceta ați ochii lui Moritz Scharf spre a constata, dacă au vrăo scădere. Martorul Matei depune în consonanță cu cele dîse de Herschler în ceea ce privesc drumul plutășilor, spune însă

„În adevăr, m'am uitat la ceasornic și erau unspredece oare. Ce găndesc! eu sunt dedat la îngrijirile guvernautei mele, care mă înscriu în cînd este timpul măncărei, și nu-mi adusei aminte, că, în cotețul acesta, încredințat pacei lunaticului Ulfila, nu te înscriu nimenea. Nils este, precum îți-am spus, un servitor, care mi l'a dat Gertruda ca să învețe meseria unui servitor de cameră.

„Dar așa, vîdînd că de șepte oare lungi sunt nemâncat, m'am scutat, am luat faclă, am trecut sala aceasta, și apropiindu-mă de masă, am găsit măncările aduse de dta și atribuind lui Ulfila binefacerea aceasta întărită, am multămit, cu un fel de voracitate, pofta mea.

„Scii deja, scumpe Cristiane, că zidurile aceste au reputația de a fi cercetate de dracu, așa este cel puțin opinionea ortodocșilor din țeară, din cîventul, că ele au servit, precum se dîse, nu de mult, drept capelă unei doamne catolice, baronesei Hilda, vîdua lui Adelstan, fratele cel mai mare...“

— A baronului Olaus de Waldemora, dîse Christian: catolicismul este dară așa prigont de Dalecarlien?

— Tocmai așa, răspunse dl Goefle, precum se prigonea religiunea reformată înaintea lui Gustav Wasa. Ei sunt oameni, cari nu iubesc și nu uresc nimic pe jumătate. Încât pentru dracul care cerceze Stollborgul, bătrânu Stenson nu crede în el,

că Smilovics și Herschler ar fi vorbit unul cu altul și că ar fi vîndut pe Smilovics predând lui Herschler un obiect; el a întrebat pe Herschler, ce e obiectul acela, n'a primit însă nici un răspuns. Pe cale, îmi strigă Herschler se am grige de obiect să nu se peardă. La Tisza-Eszlár și-a făcut o evreică cu Herschler semne. Noi am scos obiectul din apă și am cunoscut, că e un cadavru. — Eu n'âm vrut să-l scot, Herschler însă susținea, că nu o se miroasă. Mi-a virit frunze în nas ca se nu mi se facă rău. În urma acesteia am predat cadavrul unei evreice. Aceasta l'a imbrăcat și ni l'a redat. Mortului i s'a dat o cărpă de coloare întunecată în mâna, și s'au legat o cărpă peste el. Pres.: La ascultarea primă ai depus cu totul altceva. — Matei: Herschler mi-a dîs să nu tradez cauza. — Pres.: Ce te-a indemnă să vorbesci mai tîrziu altcine? — Matei: Mi-a venit că și când ar fi trebuit să spun adevărul. — Pres.: Te-a forțat la ascultare? — Matei: Nu, mie nu mi s'a întemplat nimic. — Pres.: Te-a confrontat cu Herschko? — Mateiu: Da, eu i-am spus o verde în ochi, după aceea a făsonat și el ca mine. — Apărătorul Eötvös: Mă rog să se provoace martorul ca se arete în sală pe Smilovics, pe care dîce că il cunoaște. Matei arată cu degetul pe Smilovics.

Presidentul: Cum de ai depus înaintea tribunalului din Maramureș, că te ar fi chinuit și silit la depunerea falsă? Matei: Eu nu o am dîs. Presidentul cetește protocolul luat în Maramureș, în care își revoacă depunerea învinuitoare, atunci a dîs că l'ar fi adus noaptea din Nyiregyháza la Tisza-Lök, ar fi fost chinuit din partea comisariului de siguranță și silit la depunerea sa. — Matei: E adevăr că am fost adus noaptea; dar nici nu m'a bătut, nici nu m'a chinuit. — Președintele: Ai depus așa dar nesilit. — Matei: Da. — Președintele: E așa dar fals, ce stă în protocol, pe dta nu te a bătut? — Matei: E fals. — Pres.: A fost cineva de față la ascultarea dîale din Maramureș? — Matei: Da, trei persoane. Înădă după cetirea protocolului am dîs, că nu e adevăr. — Pres.: Pentru ce lai subscris? — Matei: Pentru că mi a poruncit.

Urmează confrontarea martorului cu David Herschko. — Matei repetă în fața lui Herschko acusa întreagă și dice, că Herschko ar fi primit cadavrul dela Smilovics și l'ar fi legat de plută. Apărătorul Eötvös: Constat, că martorul acesta își ține depunerea din cuvînt în cuvînt că și mai nainte, ceea ce doveșcesc, că o a învîțat fără îndoială de rost. Apărătorul Eötvös cere amânarea ascultării lui Matei temînduse, că în Nyiregyháza ar exista societatea unor persoane, cari se ocupă cu dresarea de martori. — Eötvös se oferă așa motivă cu altă ocasiune susținerea sa, până atunci cere dela președintul separarea martorilor și închiderea ușilor dela sală.

Presidentul: Voi stărui să se separeze martorii, nu pot însă aproba totală închidere a salei.

Martorul George Popp, birtaș în Dobrogea, nu știe nimic despre declarația comisariului Barcza, de cuprinsul, că acesta ar fi primit din partea evreilor bani pentru ostenelile sale în afacerea dela Tisza-Eszlár. Mâne își vor da medicii jurati părerea asupra stării ochilor lui Moritz Scharf. Matei: Continuă schițarea schimbării cadavrului și istorisește când a întrebat pe Herschko, de ce nu leagă cada-

dară el crede foarte mult în doamna căruntă care, după opiniunea lui, nu este alta decât sufletul reșopatului baronese, moartă în odaia aceasta, sună acum două-decă ani.

„Eu batjocuream cu o oară mai nainte apărățile pentru a linisci pe micul meu lacheu; dară dta scii cum se fac visurile: adeseori dintr'un cuvînt rostit sau aușit peste di, nebăgat în samă și la moment, ele se nasc misterios în noi fără scirea noastră și noi le purtăm așa până noaptea unde înădă ce am închis ochii și a adurmit mintea, ele apar în imaginea noastră și naintea ochilor noștri amăgiți de chipuri fantastice cu o importanță îndecită și uneori grozavă.“

Trebue să crede că alucinație, adecaș visul fără somn urmează esact aceleiași legi. Eu isprăviesc cu cina și tocmai îmi aprinsesem pipa, precând un tipet pătrundător și jalinic ca acela al vîntului când trece prin o ușă repede deschisă, mergea prin odaie și aerul mișcat și răcit făcu să flacăre luminarea de pe masă. Având în momentul acela ochii îndreptați spre ușă care dă în corridor și vîdîndu-o închisă bine și nemîșcată, eu am crezut că Nils să deșteptă și a deschis ușa cealaltă, adecaș a odăiei păzitorului.

— A! Eară ai venit? am esclamat sculandu-mă: du-te și te culcă, poltron blăstemat!

(Va urma.)

— Isprăvesc, domnule Goefle... presupunând că conversația aceasta nu-ți este prea penibilă, căci eată-te palid ca servieta dîale.

— Mă și simt rău, fără glumă. Aceasta mi s'a întemplat de două sau de trei ori astăzi. Ce beată mașină este omul! Tot ce trece preste orizontul său îl însășimentă sau îl turbură. Umple-mi păharul cu vin bun de Porto, Cristiane, și în sănătatea dîale. Altcum îmi pare bine, că am refuzat masa cea mare acolo jos, și mă aflu singur cu dta în odaia aceasta blăstemată, despre care totuși am să-mi bat joc. De oare-ce dta îmi aduci jertfa, a mâncă fără foame și a mă asculta, pe lângă preoccupația dîale personală, voesc să te regulez cu alucinația mea, care este cel puțin așa bizară ca a dîale.

„Înțelege dară, scumpe amice, că, nu mai de mult de cât a seară și în locul unde suntem noi acuma, eu îmi uităsem de mine, în odaia învecinată, studiind un proces cam interesant, pe când micul meu lacheu, după multe năcăzuri, binevoi în sfîrșit a adurmi. Eu mă hotărîsem a remăne în răbdare un sfert de oară lângă el, fiind că îmi era foame și nu sciam, că masa aceasta este asternută; dară demonul studiului, multămă căruia nu există meserie proastă, nici chiar ceea a advacatului, mă dusă așa departe, de-mi uităsem, de toate, și bietul meu stomach fu silit să-mi striga la ureche că sunt unspredece oare seara.“

vrul de pluta sa, ia răspuns: „pluta ta e goală și prin urmare mai acomodată; fi numai discret, nu spune nimerui nimică și o se primesci mulți bani“. Acu-satul Herschko afirma că depunerea e ridiculoasă; dacă ar fi primit cadavrul în adevăr dela Smilovics, nu l-ar fi dus preste toate plutele la Matei, a cărui plută a fost astfel situată încât ar fi trebuit să-l vadă toți plutașii; din contră ar fi legat cadavrul de pluta sa, care sta chiar în urmă, unde nu l-ar fi văzut nimenea. — Herschko declară falsă depunerea lui Matei. — Pres.: (cătră Matei) E adevărat, că pluta lui Herschko a fost totdeauna cea din urmă? — Matei: Da, e adevărat. — Pres.:

Unde și-a fost pluta dta? — Matei: A fost a doua. — Herschko: Nu, a fost cea dintâi. N-am fost în vecinătate, dacă s-ar fi întemplat schimbarea de cadavru oar fi observat ceialalți plutași. Herschko declară încă odată că e mincinoasă depunerea lui Matei; pluta acestuia s-a stricat, 15 oameni i-au venit în ajutoriu, dintre acești cel puțin unul ar fi trebuit să observe schimbarea cadavrului. — Matei: Nu s-au putut uita în apă.

Urmează confrontarea cu Smilovics, însă fără rezultat. Smilovics și Herschko declară, că depunerea lui Matei e falsă. (Va urma).

Nr. 38. [450] 1—3

CONCURS.

Conform ven. rescript consistorial dto 30 Decembrie anul trecut Nr. 4971. 1882. B. pentru ocuparea postului preoțesc în vacanța parochiă română gr. or. de a III-a clasă Someșul rece în protopresbiteratul Clujului se scrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Roman.“

Salariul preoțesc în bani gata computat după un calcul mediu de 5 ani și aprobat de sinodul parochial în ședința sa estra-ordinară dela 21 Iulie 1881, este 400 fl. provenitorul din următoarele emolumente:

1. Casa parochială de lemn cu două despărțiminte acoperită cu șindili și grădina din jurul ei cu pomi de legumi și de cosit.

2. Cimitirul vechiu în giurul Bisericii cu pomi și de cosit.

3. Dreptul liber egalmente cu poporul de lemn și păsunatul vitelor în pădurea segregată comunala.

4. Dela 92 familii sau fumuri căte o merță mică de bucate și căte o șipci de lucru cu mâna.

5. Portiunea canonică de 15 jucării 457□° arătoriu și fénăt.

6. Stola usuată sinodalmente și stemisată, cum se poate observa în protocolul sinodal din 21 Iulie 1881.

Spre orientarea concurenților se observă, că în suma de 400 fl. nu este computată usuata terțialitate cantoinală și decima fătului sau crăsnicului.

Concurenții sunt poftiți a submite concursele sale subscrise în terminul indicat, fiind instruite conform statului org. și a regulamentului congres. provisoriu din 1878, către sinodul parochial adresate.

Cluj, 16 Iunie 1883.

Vasilie Roșescu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 248. [449] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor invățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate, țitoare de protopresbiteratul Mercurii, se scrie concurs cu termin până la 13 August st. v.

1. Cinadie, cu salariu anual de 250 fl. v. a. cuartir liber în edificiul scoalei și grădină de legumi în mărime de 2 jug.

2. Ludos, cu salariu anual de 200 fl. relut de cuartir 20 fl. și lemne de foc.

3. Spring, cu salariu anual de 200 fl. cuartir liber în edificiul scoalei și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, și vor adresa cererilelor concursuale, instruite conform legilor din vigoare, oficiului protopresbiteral al tractului Mercurii în Mercură până la terminul susindicate în semnându-se numele comunei unde este ubicătuna și posta ultimă. Dela oficiul protopresbiteral a tractului Mercurii.

Mercurea 8 Iulie 1883.

Ioan Droc m. p.,
adm. ppresb.

Nr. 85. [447] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea a trei stațiuni invățătoresci la scoala elementară capitală română gr. or. din Poiana, pro-

topresbiteratul Mercurei, se scrie prin aceasta concurs cu termin până la 12 August st. v. cu următoarele emolumente:

1. Două posturi cu salar anual de câte 300 fl. v. a.

2. Un post de adjunct dotat cu 250 fl. anuali.

Salarele se solvă din ajutorul dela alodiul comună în rate lunare anticipative.

Dela invățători se cere, ca în dumineci și sérbători se țină strană în sănta biserică.

Concursurile instruite conform legilor din vigoare, sunt a se adresa până la terminul sus indicat către oficiul protopresbiteral al Mercurei.

În conțelegeră cu oficiul ppresbiteral. Poiana, 24 Iunie 1883.

Comitetul parochial.

N. Maneguț m. p.,
paroch și președinte.

Nr. 247. [446] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunilor invățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate, țitoare de protopresbiteratul Mercurii, se scrie concurs cu termin până la 12 August st. v. a. c.

1. Rod, cu salariu anual de 300 fl.

2. Gârbova, cu salariu anual de 200 fl., cuartir liber în edificiul scoalei, 4 stânjini lemne de foc, din care e a se încăldi și scoala și grădină de legumi în mărime de 400□°.

3. Bogatu, cu salariu anual de 200 fl. și cuartir liber în edificiul scoalei.

4. Armeni, cu salariu anual de 150 fl. și cuartir în edificiul scoalei.

5. Sângătin, cu salariu anual de 130 fl. cuartir liber în edificiul scoalei, lemne de foc și grădină de legumi.

6. Beșinău, cu salariu anual de 100 fl.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au și adresa cererile concursuale, instruite conform prescrișilor legilor din vigoare, oficiului protopresbiteral al tractului Mercurei în Mercură până la terminul indicat, însemnându-se numele comunei unde este ubicătuna și posta ultimă a concurentului.

În conțelegeră cu concernintele comite parochiale.

Oficiul protopresbiteral al tractului Mercurei.

Mercurea, 6 Iulie 1883.

Ioan Droc m. p.,
adm. protopresb.

Nr. 187. [448] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea unui post de invățătoriu, la scoala elementară capitală gr. or. din Sas-Sebeș, se scrie concurs cu terminul până la 14 August a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: 300 fl. v. a. ear după doi ani de servit 350 fl. v. a. la an.

Doritorii de a ocupa acest post au și adresa suplicile instruite în sensul legilor din vigoare la oficiul protopresbiteral gr. or. în Sebeș, trebuie să fie absolvat cel puțin 6 clase gimnasiale, și iertând împregiurările să se infățoșeze în vre-o dumineacă ori sérbătoare în biserică, pentru a și areta desterata în cântări și tipic.

Sas-Sebeș, 1 Iulie 1883.

În conțelegeră cu oficiul ppresbiteral.

Comitetul parochial din Sebeș.

Nr. 317 S.

[444] 3—3

CONCURS.

Pentru postul de profesor de agromanie și grădinărit la institutul die-

Bursa de Viena și Pesta.

Din 26 Iulie n. 1883.

	Viena	B-pestă
Renta de aur ung. de 6%	119.75	119.75
Renta de aur ung. de 4%	88.85	88.75
Renta ung. de hârtie.	87.10	87.10
Datorie de stat austriacă în hârtie.	78.90	78.75
Acțiuni de bancă austro-ung.	888—	888—
Acțiuni de bancă de credit ung.	294—	291.50
Acțiuni de credit austri.	295.70	293.40
Argint	—	—
Scrișuri fonciari ale instituției „Albina“.	100.80	100.80
Datorie de stat austriacă în argint.	79.60	79.50
London (pe polită de trei luni)	119.90	120.05
Galbin	5.65	5.67
Napoleon	9.50	9.50
100 marce nemțesci	58.50	58.50

cesan de teologie și la cel de pedagogie se deschide prin aceasta concurs cu termin până la 25 August a. c. stilul vechiu.

Salariul este 600 fl.

Competenții își vor trimite petițiile către „Consistoriul diecesan gr. or. în Caransebeș“ și le vor instrua cu următoarele documente:

1. Atestat de botez.

2. Atestat despre studii gimnaziale, reale sau din scoala cetățenească.

3. Atestat despre studiile de agromanie și grădinărit.

4. Atestat despre eventuala pracașă în agronomie și în grădinărit.

Caransebeș din ședință consistorială ținută în 2 Iunie 1883.

Consistoriul diecesan.

Anunciu.

Se vinde cu preț scădit până la 100 hectolitre vin vechiu din 1880 și nou din 1882 asemenea vinars de prune (silvioru, schligovitz) fert de două ori din 1881 și din 1882 până la 10 hectolitre, ambe de calitate foarte bună. Dela 30 Iulie n. încolo se vor vinde mai scump.

Amatorii să se adreseze la

Ioan Stanca, m. p.,
paroch gr. or. în Vulperă.
(Borberek) posta ultimă Alvinez.

[451]

Se primesc

un tinere bine crescut, cu cel mai puțin patru clase elementare, ca

învățăcel de neguțătorie

la

Antonie Bechnitz în Sibiu.

ANDREIU TÖRÖK,
espozițione de mașine agricole și fabrică de mașine
în Sibiu, poarta Cisnădiei, strada dumbrăvei Nr. 1,
recomandă cu prețuri și condiții foarte estime
mașine de îmblătit întoarse cu mâna, cu cai și cu vapor,
precum și
esclente ciure de cernut, Trieure
și tot felul de mașine și recuizite care aparțin specialității acesteia.
Reparaturile se execuță foarte estime și foarte prompt.

Nr. 85.

[447] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea a trei stațiuni invățătoresci la scoala elementară capitală română gr. or. din Poiana, pro-